

# ממצאי פיילוט תכנית

## "תראו אותי"

הערכה בוצעה על ידי צוות מכלול  
יחידת ההערכה והמחקר של קרן שלם:  
ד"ר עדי לוי-ורד, גב' בשמת הוך



מכלול - יחידת הערכה ומחקר  
קרן שלם לפיתוח שירותים לאדם עם  
מוגבלות שכלית התפתחותית  
ברשויות המקומיות

יוני, 2016

(הנתונים נאספו במהלך שנת 2016)





## מטרות ההערכה

1. בחינת עמדות ומודעות כלפי נושא ההופעה החיצונים במע"ש – לפני ואחרי הסדנאות.
2. בחינת אופי ומידת השינוי שחל בהתנהלות במע"ש (הן של הצוות והן של החניכים) הקשורה לנושא ההופעה החיצונית.
3. שביעות רצון המשתתפים מאיכות הסדנאות (רלוונטיות, שיטת הנחייה , מידת התרומה ועוד).
4. תפיסת תרומת ואפקטיביות הסדנאות בעיני המנהלים/רפרנטים (לאחר מספר חודשים מתום הסדנאות) – **טרם בוצע.**



## שאלוני ההערכה

לפני הסדנאות –

מספר שאלות רקע + שאלון עמדות כלפי הופעה חיצונית (10 היגדים)

בתום הסדנאות –

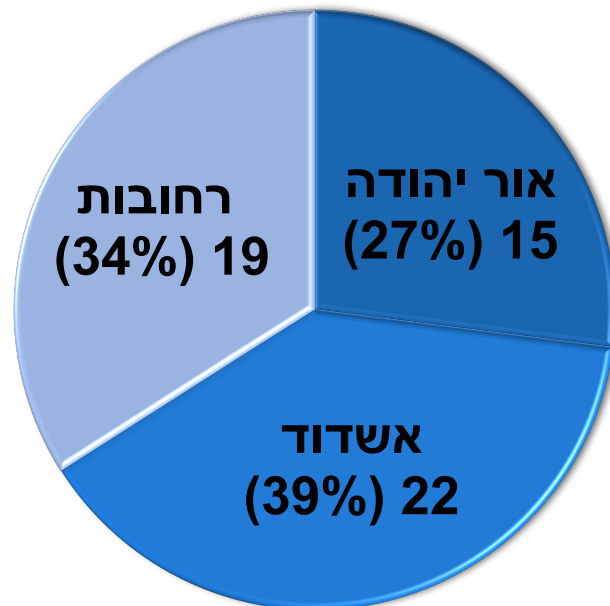
מספר שאלות רקע + שאלון עמדות כלפי הופעה חיצונית + תרומת הסדנאות +

שביעות רצון מאיכות הסדנאות + שאלות פתוחות על השינוי שחל.

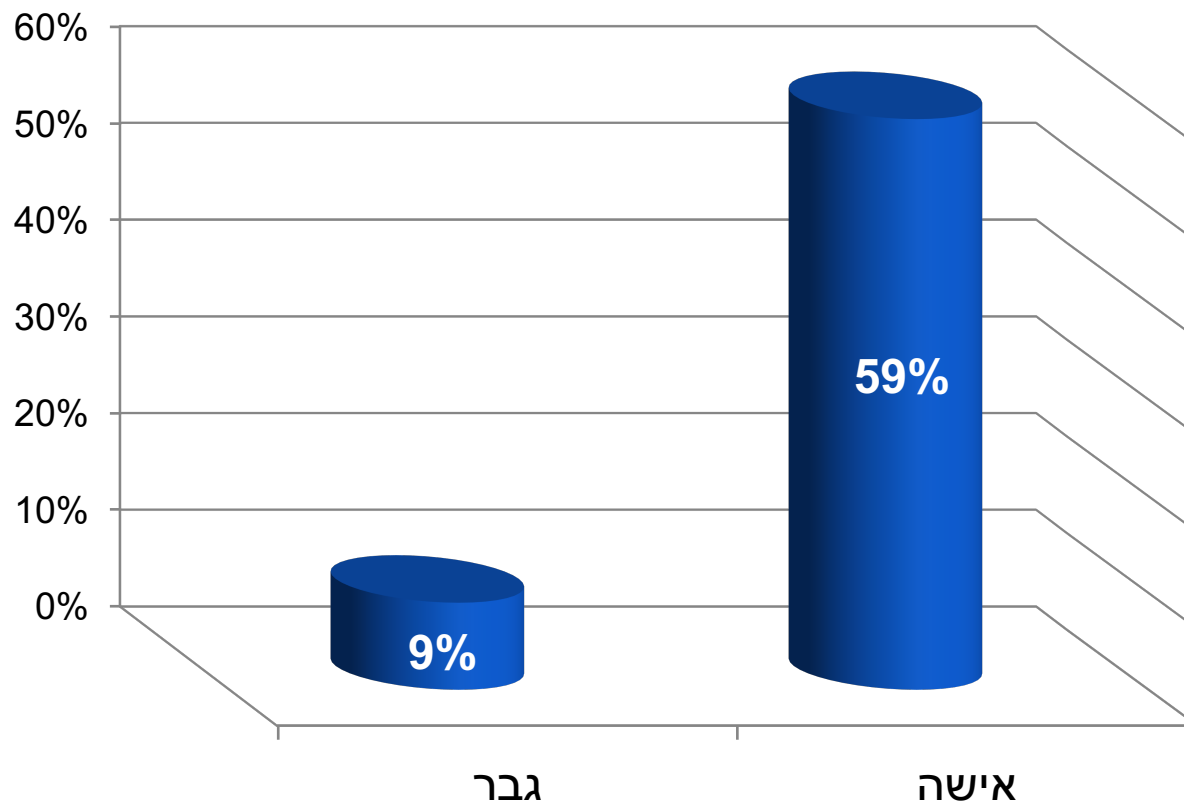
# איסוף הנתונים

- הנתונים נאספו באמצעות שאלונים לפני ואחרי סדנאות "תראו אותי" שהתקיימו בשלושה מע"שים: אור יהודה, אשדוד ורחובות, בשנת תשע"ו.
- סך הכול 56 משתתפים מילאו שאלונים

תרשים מס' 1 הרכב המשתתפים בפיילוט - לפי חלוקה למסגרות



## משתני רקע – מגדר



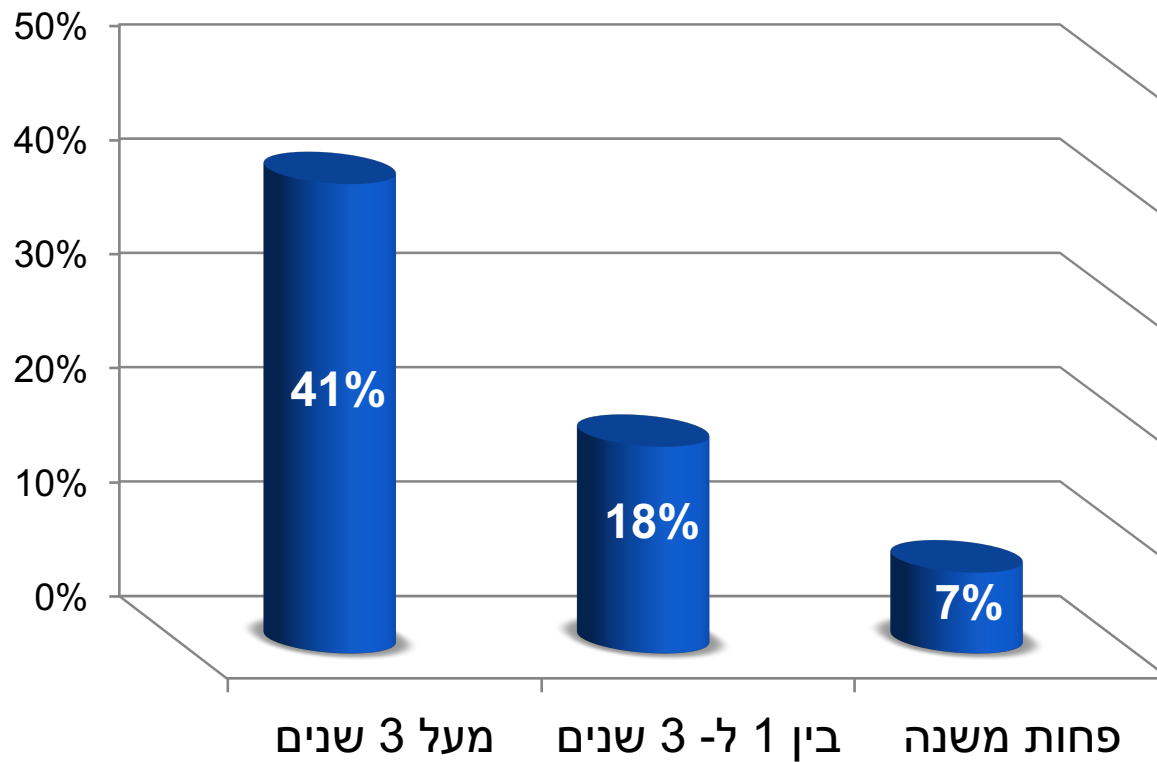
(32% לא השיבו)

## משתני רקע – תפקיד במע"ש

שכיחות ב- %	שכיחות	תפקידים
48%	27	מדריך/ה
4%	2	עובד/ת סוציאלית
7%	4	מנהל
13%	7	אחר

(29% לא השיבו)

## כמה זמן את/ה עובד/ת עם אנשים בעלי מוגבלות שכלית?



**(34% לא השיבו)**

## כמות המשיבים - לפני ואחרי הסדנאות

כמות משיבים - שאלון "לפני"	כמות משיבים - שאלון "אחרי"	כמות "הצמדות" (השיבו גם לפני וגם אחרי)	
13	11	9	מע"ש אור יהודה
13	14	5	מע"ש אשדוד
17	12	10	מע"ש רחובות

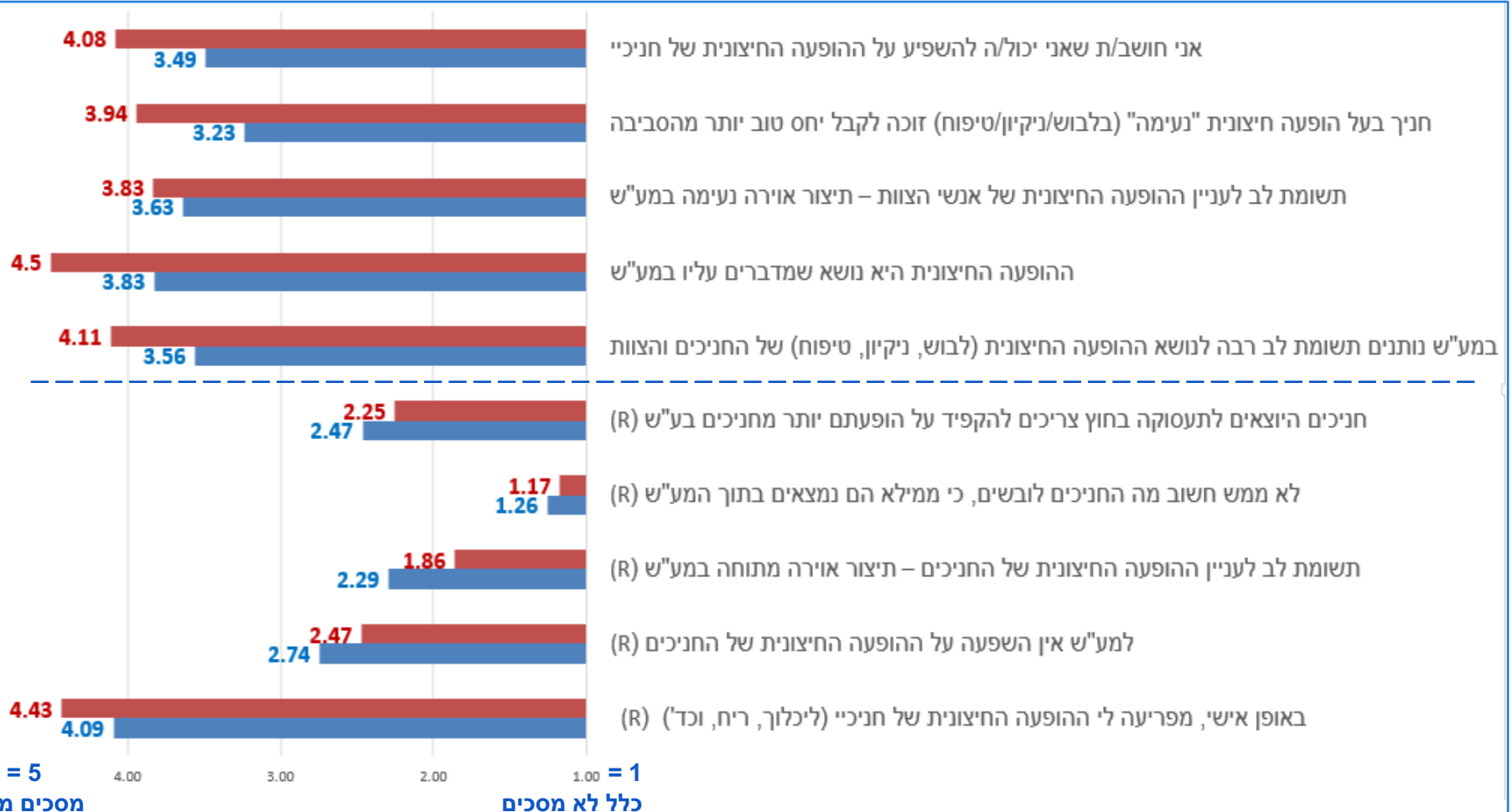


# ממצאי הפיילוט



# ממצאים : שינוי עמדות

■ לפני ■ אחרי



מתוך הממצאים עולה כי חל שינוי חיובי, בעוצמה בינונית (של כחצי דרגה), בעיקר במודעות לנושא זה במע"ש ובמודעות לכך שהופעה חיצונית משפיע על היחס של הסביבה לאדם. חשוב לציין כי מלכתחילה מידת ההסכמה על ההיגדים החיוביים הייתה בינונית (סביב 3.5). בהיגדים השליליים (R) פחות בולט השינוי שכן רובם היו נמוכים מלכתחילה (כלומר העמדה מלכתחילה הייתה חיובית, תוך מודעות לנושא ולהשלכותיו).

# ממצאים : תרומת הסדנאות לשינוי במע"ש

קוד הלבוש המאוייר עזר להגביר את המודעות לנושא

4.03

הסדנאות שינו את אופי השיח המתקיים עם החניכים בנושא זה

4.31

הסדנאות תרמו להגברת שיח ודיאלוג עם החניכים בנושא ההופעה החיצונית.

4.36

הסדנאות תרמו לי מבחינת התפתחות מקצועית

3.91

בעקבות הסדנאות אני יודע איך לטפל ב"טעויות לבוש"

4.12

בעקבות הסדנאות אני יודע לזהות "טעויות לבוש"

4.26

צורת החשיבה שלי בנוגע להופעה חיצונית השתנתה בעקבות הסדנאות

3.67

אני חש שבעקבות הסדנאות חל שינוי מצד ההוסטלים בנושא הופעתם החיצונית של החניכים

2.93

אני חש שבעקבות הסדנאות חל שינוי מצד המשפחות בנושא הופעתם החיצונית של החניכים

3.44

הסדנאות תרמו לשיפור מיומנויות חיים בסיסיות בקרב החניכים

4.03

## מן הממצאים עולה כי:

1. הסדנאות הביאו באופן משמעותי להגברת המודעות לנושא ההופעה החיצונית במע"ש ולשינוי השיח המתקיים עם החניכים בנושא זה.
2. בקרב המדריכים – חלקם ציינו כי אופן החשיבה שלהם השתנה באופן משמעותי וחלקם דיווחו על שינוי מועט יותר. יחד עם זאת, רובם ציינו במידה רבה כי הם יודעים לזהות ולטפל ב"טעויות לבוש".
3. קוד הלבוש המאויר עזר להגביר את המודעות במידה בינונית-גבוהה.
4. המשתתפים הביעו מידת הסכמה בינונית בלבד עם כך שחל שינוי מצד ההוסטלים (ממוצע 2.93) ומצד המשפחות (ממוצע 3.44).
5. המשתתפים ציינו במידה בינונית-גבוהה כי הסדנאות תרמו לשיפור מיומנויות חיים בסיסיות בקרב החניכים (ממוצע 4).

## היגדים עליהם רבים לא השיבו:

לא השיבו	5 מסכים/ה במידה רבה מאוד	4	3	2	1 כלל לא מסכים/ה	
<b>27</b> <b>73%</b>	0	6 16%	3 8%	1 3%	0	החניכים משתמשים במידה מספקת בפינת הטיפוח שהוקמה בעקבות הסדנאות
<b>20</b> <b>54%</b>	9 24%	4 11%	1 3%	1 3%	2 5%	אני נוהג להשתמש באחד או יותר מעזרי ההדרכה שניתנו לנו בסדנאות (כגון קוביות הפעלה , ספר , לוח )

מדוע? ...

בחלק מהמסגרות מולאו השאלונים טרם הקמת פינת הטיפוח וארגז עזרי ההדרכה.

# ממצאים : שביעות הרצון מאיכות הסדנאות



ממוצע	= 5	= 4	= 3	= 2	= 1	
	מסכים/ה במידה רבה מאוד	מסכים/ה במידה רבה	מסכים/ה במידה בינונית	מסכים/ה במידה מועטה	כלל לא מסכים/ה	
4.92	33 89%	3 8%	0	0	0	האווירה בסדנאות הייתה נעימה
4.86	31 84%	5 14%	0	0	0	המנחה העבירה את הרעיונות המרכזיים בצורה מעניינת
4.83	30 81%	6 16%	0	0	0	במהלך הסדנאות התקיימו דיונים בנושא
4.72	26 70%	10 27%	0	0	0	באופן כללי, אני שבע רצון מהסדנאות בהם השתתפתי
4.62	21 57%	13 35%	0	0	0	התכנים שהועברו בסדנאות רלוונטיים להתנהלות במע"ש
4.58	22 59%	13 35%	1 3%	0	0	הוקדש זמן סביר לכל נושא שהוצג בסדנאות
4.56	21 57%	14 38%	1 3%	0	0	תוכן הסדנאות ענה על ציפיותי
4.28	17 46%	13 35%	5 14%	1 3%	0	הנושא של הסדנאות העשיר את ידיעותי

מתוך הממצאים עולה כי שביעות הרצון של המשתתפים מהסדנאות עצמן **גבוהה מאוד** בכל המימדים שהוערכו (היה מעניין, אוירה נעימה, ענה על הציפיות, התקיימו דיונים בנושא, ועוד...). נראה כי יש מספר אנשים שבאו עם רקע על הנושא שכן התשובות על ההיגד "הנושא של הסדנאות העשיר את ידיעותיי" היו מגוונות יותר (אך עדיין הרוב הביעו מידת הסכמה גבוהה).

# ממצאים : שאלות פתוחות

1. **אנא תן דוגמא למשהו שאת/ה עושה אחרת בנוגע להופעה החיצונית של החניכים:**

חיזוק התכנים וחזרה עליהם (7 משיבים)

מחמאות בנושא הופעה חיצונית (8 משיבים)

פנייה נוחה יותר , תדירות גבוהה יותר של פניות (10 משיבים)

"תלינו לוח בתוך הקבוצה עם שמות החניכים, חניכים קיבלו מדבקות על הופעה נאותה היגינה וטיפוח, חניכים תלו את המדבקות על יד שמם בלוח. כל בוקר נערכות שיחות קבוצתיות עם דגש על ההופעה החיצונית של החניכים וגם הצוות"

2. **אנא תן דוגמא למשהו שאת/ה עושה אחרת בנוגע להופעה החיצונית שלך:**

הרחבת הידע (5 משיבים)

העברת ביקורת ותיקונים (5 משיבים)

הסקת מסקנות אישיות וקולקטיביות בנושא (9 משיבים)

"מקפידה יותר על התאמת הלבוש לעבודה, שמה יותר לב לטעויות פוטנציאליות" ... הוספתי להופעה החיצונית שלי צעיפים צבעוניים שהוסיפו להופעתי החיצונית"

### 3. אנא תן דוגמא לשינוי שחל באופן המחשבה שלך על הנושא:

"הבנתי שהופעה חיצונית היא לא בשמים ושבקצת כסף והכוונה ניתן להיראות "מיליון דולר".." "הבנתי שלא רק חניכים שעובדים בחוץ צריכים לשים דגש על הופעתם, וששימת דגש על ההופעה של כולם- חניכים וצוות- נותן אווירה נעימה יותר ומפרה יותר כאשר יש חשיבה אחידה"

יכולת השפעה  
(9 משיבים)

מודעות  
(9 משיבים)

הנעה חיובית  
(7 משיבים)



## **אנא תן דוגמה למשהו שאת/ה עושה אחרת בנוגע להופעה החיצונית שלך בעקבות הסדנאות:**

"פונה אליהם בצורה שונה, גם אם זה הערה. מחמיאה על לבוש נאה ואסתטיקה, ויודעת כיצד לפנות אליהם בצורה מכבדת ולא מעליבה"  
"נעזרת בראי כדי להעביר מסר על לבוש, מראה של חניך. אני מאמינה שעזר הדרכה זה יעזור ליצור הפנמה של טעות הלבוש ומראה בצורה טובה יותר מאשר שיחה"  
מסבירה בשיחות בוקר את החשיבות של ההופעה החיצונית וההיגיינה"  
"אני אשתמש באביזרי העזר כדי להבהיר ולהעביר את הנושא בסדנה שלי"

"בעקבות הסדנאות אני מדברת יותר עם החניכים באופן אישי ומותאם. למשל: במקום להגיד לחניכה שהחולצה שלה יפה אני אומרת שהיא מתאימה לה, מכסה את הבטן, שרוולים מקופלים ובטיחותיים וכו'".  
"מקפידה להסביר עד כמה בגדים נקיים ומותאמים לעבודה חשובים. שימוש בדיאודורנט – מודעות לריח הגוף"  
"שיחות יותר מקצועיות עם החניכים"

## **אנא תן דוגמה למשהו שאת/ה עושה אחרת בנוגע להופעה החיצונית שלך בעקבות הסדנאות:**

"מקפידה שרצועות החזייה לא יראו מהחולצה. בגדים לא חשופים מידי. למדתי איך ללבוש בגדים יותר מתאימים לגזרה"  
"למדתי איך לא לעשות טעויות בלבוש"  
"מקפידה יותר על לבוש הולם", "ממשיכה להקפיד על קוד הלבוש, הסדנאות חידדו לי את החשיבות לכך"  
"מקפידה יותר על התאמת הלבוש לעבודה, שמה יותר לב לטעויות פוטנציאליות"

## **אנא תן דוגמה לשינוי באופן המחשבה שלך על הנושא בעקבות ההשתתפות בסדנאות:**

"פעם חשבתי שבגלל שהם גרים בהוסטלים ובבתים לי אין דרך להשפיע על המראה החיצוני. ומסתבר שיש לי המון"  
"מרגישה שאני יותר מודעת לנושא של לבוש והיגיינה בקרב החניכים ומבינה שניתן לדבר על כל נושא בצורה מותאמת ומכבדת"

"השיח השתנה במע"ש ותרם להגברת השיח עם החניכים והצוות בנושא. תרם לשיפור מיומנויות חיים בסיסיות"  
"יש תקווה לשנות את הלבוש של החניכים. השינוי יתחיל בנו ואחר כך בחניכים"  
"למדתי כיצד לפנות לחניכים ע"י הצגת התועלת. למדתי שניתן לגרום אף לשינוי קטן בכל חניך באמצעות שיתוף פעולה של כל הגורמים"

"הבנה שניתן לשנות בדרך החיוב בנושאים רבים הקשורים להיגיינה וטיפוח"  
"שיש אפשרות לשנות"  
"הבנה מלאה שהחניכים צריכים להתלבש בהתאם למקום עבודה, בין אם זה ברשת או במפעל בשוק החופשי"

# ממצאי שאלוני חניכים (10 חניכי מע"ש אשדוד)

תשובותיהם של החניכים מוצגות בשקופיות הבאות.

מתשובות החניכים ניכר כי הם מודעים מאוד לנושא,  
נראה כי הם מבינים היום את חשיבות הנושא,

הם אמרו במילים שלהם את התכנים שרותי העבירה (בצורה מרשימה!),  
ונראה כי הם נהנו מאוד, שכן מחציתם המליצו להרחיב את היקף התכנית  
ליותר מפגשים ולשתף חניכים נוספים בתכנית...

### 3. איך כדאי להתלבש לעבודה?

"בגדים נקיים אחרי מקלחת, לשים בושם, לא להיות חשופים, בגדים לא קרועים ומסריחים", "להחליף כל יום בגדים, לא אותו דבר ללבוש", "רגיל, יפה", "יפה. אני כל יום מתקלחת ומצחצחת שיניים", עם מכנסיים ארוכים וחולצות ארוכות מתי חם ומתי קר", "יפה", "גינס וחולצה", "כשיש מסיבה- צריך לבוא חגיגית. כשיש עבודה אני מתלבשת כרגיל", "צנוע, נעל נוחה ובגדים נוחים", "מכנס ארוך, חולצה קצרה. מתאימים לפי העונה. הולכת לפי הכללים שאמרו לי".

### 1. האם נהנית בפעילות עם רותי?

כולם השיבו ש"כן".

ממה הכי נהנית?

"לבוא מסודרים, שצריך לבוא לעבודה בכיף",  
"שהיא אומרת מה ללבוש ומה אסור",  
"שהכול כמו שצריך- אני מתלבשת יפה",  
"מהתמונות", "זה כיף לדעת איך להתלבש",  
"היא עזרה לי בהתאמה של בגדים לעבודה, נקיים ויפים" ...

### 4. איך לא כדאי להתלבש לעבודה?

"לבוא עם סנדל או גופיה", "לא כמו שהבנות לובשות, ולא קצר שרואים את הבטן", חולת בטן זה לא יפה", "מחשוף", "לא לבוא עם סנדלים או מכנסיים קצרים", "עם כפכפים", חשוף זה לא יפה", "עם נעליים שרוול ארוך לא מתאים", "לא חולצת בטן ולא מחשוף, בגדים שלא יהיו קרועים", "בגדים קרועים או מלוכלכים, מכנס קצר מידי, וללכת עם כפכפים".

### 2. האם רותי לימדה דברים חדשים שלא ידעת?

8 מתוך 10 השיבו ש"כן".

מה למדת?

"להיות מטופחת, להחליף בגדים ולשים לב להופעה חיצונית", "לא ללבוש בגדים מלוכלכים", "לשים דאודורנט", "איך מתלבשים, מה הביגוד שצריך ללבוש למע"ש ומהו הביגוד שלא מתאים", "להחליף בגדים", "איך להתלבש, לא ארוך מידי ולא קצר מידי", "לא להתלבש חשוף, להתאים בגדים", "להסתכל על בגדים מלוכלכים ובגדים נקיים - להבדיל ביניהם", "ידעתי הכול לפני".

## 5. למה הופעה חיצונית בעבודה היא חשובה?

"אנחנו באים נקיים ומסודרים כי בעבודה יש אנשים שמסתכלים עלינו וחייבים לתת דוגמא חיובית", "להיות יפה", "זה חשוב, צריך לדעת איך להתלבש ואיך להתארגן. אם לא מתקלחים אין חברים", "זה נעים, בושם", "כי אתה צריך לדעת דברים להנות מהם", "בגלל הסביבה של הבנים, חשוב להראות תמיד מסודרים כי עובדים עם אנשים", "שלא יראו את הבטן שלנו ואת הגב שלנו. להיות צנועים ויפים"

## 7. האם שלושה מפגשים בנושא הזה הם מספיקים, או שצריך יותר מפגשים?

5 מתוך 10 השיבו ש"צריך יותר".  
4 מתוך 10 השיבו ש"זה מספיק".

## 6. האם שינית משהו בהופעה החיצונית שלך? 8 מתוך 10 השיבו ש"כן". מה שינית?

"התחלתי להקפיד על בגדים נקיים ועל מקלחת וסירוק", "קניתי נעליים טובות ולא משתמשים בנעליים קרועות", "אני לובשת מכנסיים ארוכים וחולצות ארוכות", "לא לבוא עם מחשוף, להוריד גרביים", "מתאימה לפי עונה", "דאורדורנט- משתמשת בזה", "החלפתי מלתחה", "משתדלת מאוד לשים דאורדורנט וגם בושם", "למדתי לעשות קוקו בשלושה סיבובים".

## 8. האם כדאי שעוד חניכים ילמדו אצל רותי?

9 מתוך 10 השיבו "כן" (1 ענה "לא יודע")

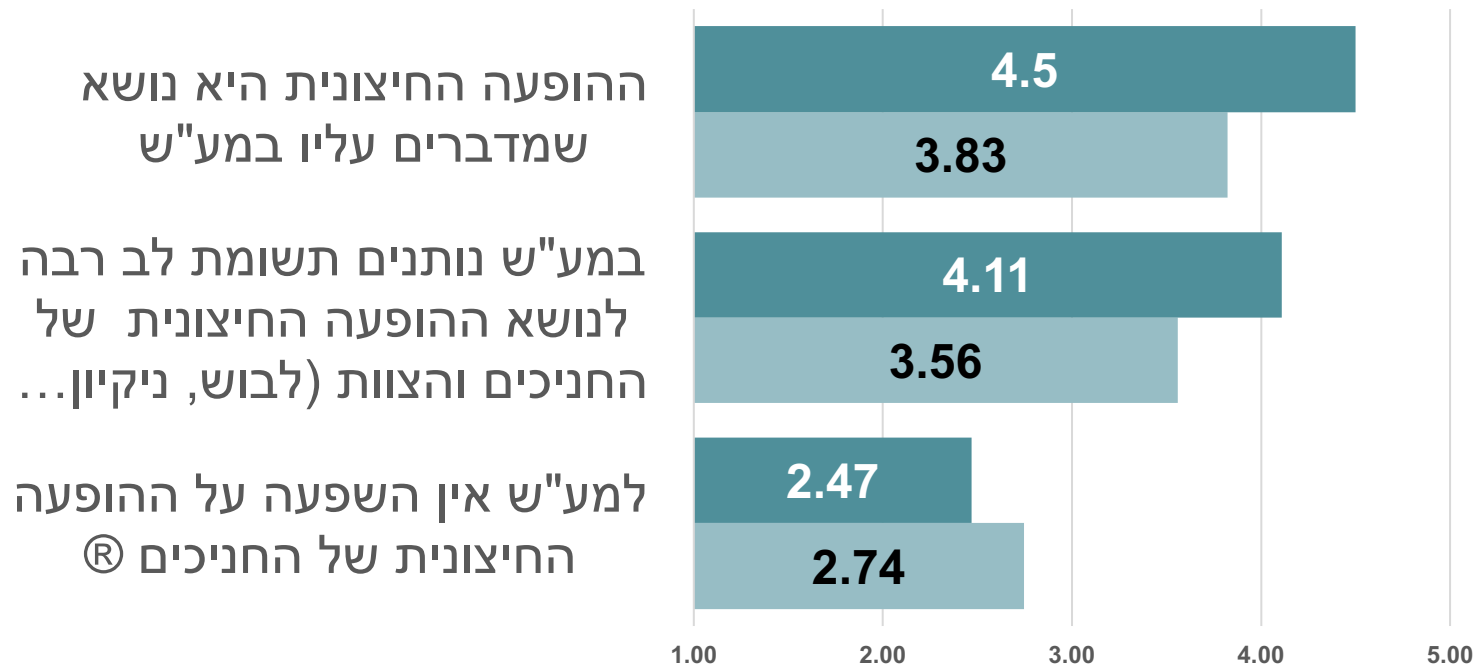
**תודה**

**על ההקשבה!**



# התייחסות המסגרת לנושא ההופעה החיצונית

■ בתחילת התכנית ■ בתום התכנית



היגד שלילי

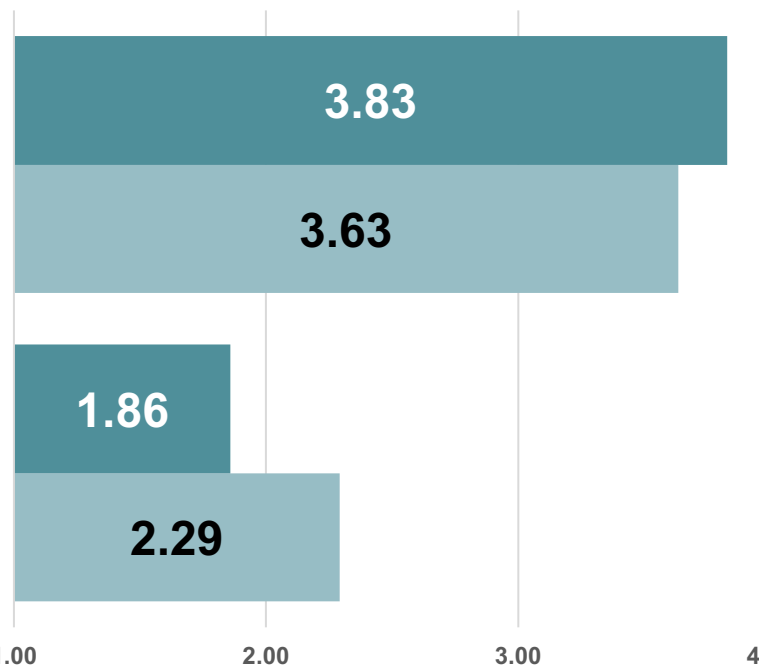
כלל לא מסכים

מסכים מאוד

# השלכות נתפסות של עיסוק בנושא ההופעה החיצונית במע"ש

■ בתחילת התכנית ■ בתום התכנית

תשומת לב לעניין ההופעה  
החיצונית של אנשי הצוות – תיצור  
אווירה נעימה במע"ש



תשומת לב לעניין ההופעה  
החיצונית של החניכים – תיצור  
היגד שלילי אווירה מתוחה במע"ש

כלל לא מסכים

מסכים מאוד

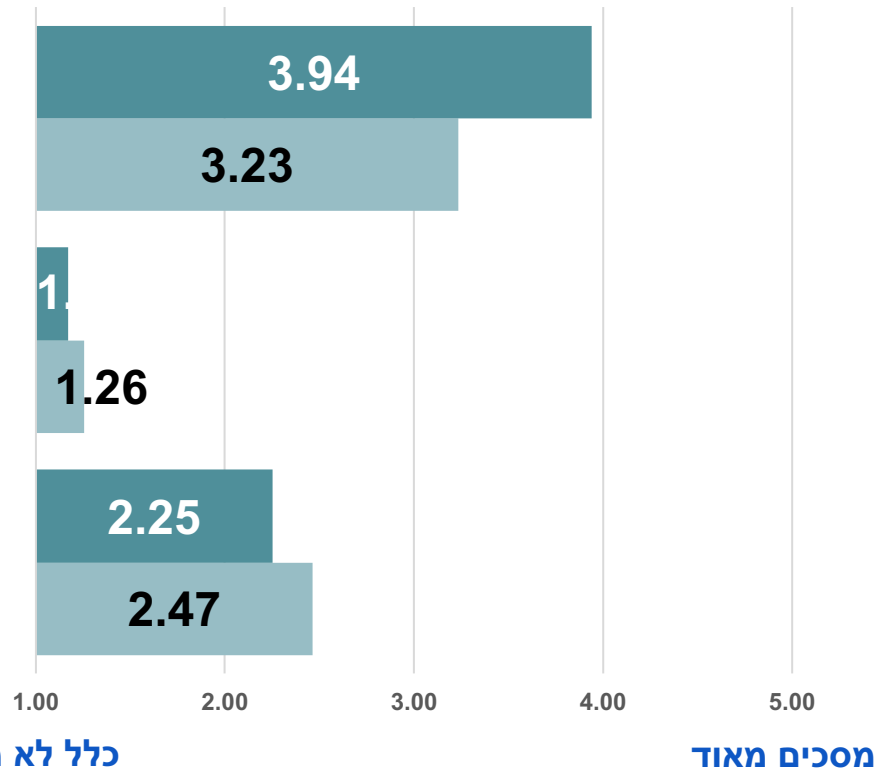
# עמדות כלפי הופעה חיצונית במע"ש

■ בתחילת התכנית ■ בתום התכנית

חניך בעל הופעה חיצונית "נעימה" (בלבוש/ניקיון/טיפוח) זוכה לקבל יחס טוב יותר מהסביבה

לא ממש חשוב מה החניכים לובשים, כי ממילא הם נמצאים בתוך המע"ש היגד שלילי

חניכים היוצאים לתעסוקה בחוץ צריכים להקפיד על הופעתם יותר מאשר חניכים המגיעים למע"ש היגד שלילי





# תפיסה אישית ומוכנות לביצוע שינוי

■ בתחילת התכנית ■ בתום התכנית

אני חושב/ת שאני יכול/ה להשפיע על ההופעה החיצונית של חניכיי

באופן אישי, מפריעה לי ההופעה החיצונית של חניכיי (ליכלוך, ריח, וכד' היגד שלילי)

